

Základní body prevence průjmových onemocnění telat

dodržování zootechnických zásad a správné výživy zahrnující:

- ✓ dobu stání na sucho (minimálně 2 měsíce)
- ✓ výživu březích matek (NL, minerální výživa, selen, zinek, vit. A, vit. E, minimální koncentrace mykotoxinů v krmivech)
- ✓ porodní box (nejlépe individuální s čistou podestýlkou)
- ✓ délku a hygienu porodu (vypuzovací fáze porodní trvá 2-6 hodin, u rodičích zvířat je nutné omýt stydké partie teplou vodou a mýdlem, stejně jako ruce pomocného personálu, porodní provazy je nutné používat pouze čisté a vyvařené)
- ✓ ošetření telete po porodu (zajištění průchodnosti dýchacích cest, ošetření pupku, osušení)
- ✓ kvalitu kolostra a včasné napojení telat (kolostra o hustotě alespoň 1050 kg/m³, lépe však 1070 kg/m³, by mělo tele přijmout 2 l v prvních 2 – 3 hodinách po porodu, zajistit stálou dostupnost kvalitního kolostra lze nejlépe pomocí zamražení vysoce kvalitního kolostra z prvního nádoje od krav ze stejného prostředí, po jeho změření hustoměrem)
- ✓ individuální ustájení telat v boudách v prvních týdnech života
- ✓ hygienu prostředí (znečištěné prostředí ve stáji zvyšuje počet choroboplodných zárodků, jejichž negativnímu působení jsou telata vystavena, pozor dát hlavně na hygienu napájecích věder, mezi naskladňováním musí být vždy zajištěna dostatečně dlouhá časová prodleva, která je nutná pro provedení velmi důkladné očisty a dezinfekce, minimálně je nutné mít k dispozici o 15 % větší ustájecí kapacitu, mezi jednotlivými turnusy je nutné dodržovat minimálně sedmidenní pauzu)

- ✓ kvalitní mléčnou náhražku a startér
- ✓ dodržovat stejné složení nápoje
- ✓ dodržovat předepsané teploty při míchání nápoje
- ✓ četnost napájení (minimálně 2x denně ve stejném časovém intervalu)
- ✓ 2krát denně 30 minut po skončení krmení telatům podat hygienicky nezávadnou vodu

- **genetické aspekty** (zdraví telat může být ovlivněno již výběrem zvířat do plemenitby)
- **vakcinaci proti nejčastějším patogenům** (vakcinace březích jalovic a krav indukuje tvorbu specifických kolostrálních protilátek proti virovým i bakteriálním antigenům zastoupeným ve vakcíně – hlavně *rotaviry*, *coronaviry* a *enteropatogenní E. coli*, pasivní ochrana telat začíná krátce po nakrmení kolostrem od vakcinovaných matek)
- **použití biologických preparátů** - vzhledem k tomu, že od 1.1.2006 začal ve všech zemích EU platit zákaz používání antibiotik v krmivech jako stimulátorů užítkovosti, je vhodné nahradit jejich používání aplikací biologických preparátů (např. probiotik, prebiotik, synbiotik, rostlinných extraktů, acidifikátorů, enzymů či minerálních látek), k jejich preventivnímu používání nás navíc nutí, stoupající rezistence patogenů vůči antibiotické léčbě

MVC. Martin Vlček (VFU Brno)